

Hout stoken

Duurzaam Café Zeist, 15 december 2021

Jeannine van Bree, Natuur en Milieufederatie Utrecht

Inhoud

1. Gebruik van houtgestookte installaties in Nederland
2. Effecten op klimaat, gezondheid en duurzaamheid
3. Zin en onzin van stookvoorschriften
4. Gebruik van filters
5. Maatregelen door overheden
6. Wat inwoners (zelf) kunnen doen

Houtgestookte installaties in Nederland

Ruim 1 miljoen houtgestookte particuliere toestellen, voornamelijk conventionele kachels en open haarden.

13% van NL-huishoudens heeft kachel of haard

75% daarvan is ook daadwerkelijk in gebruik

40% van de stokers zegt meer dan 20 dagen per jaar te stoken (is intensief stoken).

Van de intensieve stokers gebruikt de helft de kachel of haard dagelijks.

Bronnen: CBS en Stichting Houtrookvrij

Effecten op klimaat

Bij verbranding van hout komt CO₂ vrij.

Er komt per energie-eenheid zelfs meer CO₂ vrij dan bij gas.

Klimaatneutraliteit van houtstook is hardnekkige mythe en 'boekhoudfout'!

Want: (nieuwe en/of groeiende) bomen nemen CO₂ op, maar CO₂ berekeningen negeren vaak feit dat het decennia duurt voordat (oude) bossen dezelfde hoeveelheid CO₂ opnemen.

EEA: Europees Milieuagentschap

Effecten op gezondheid

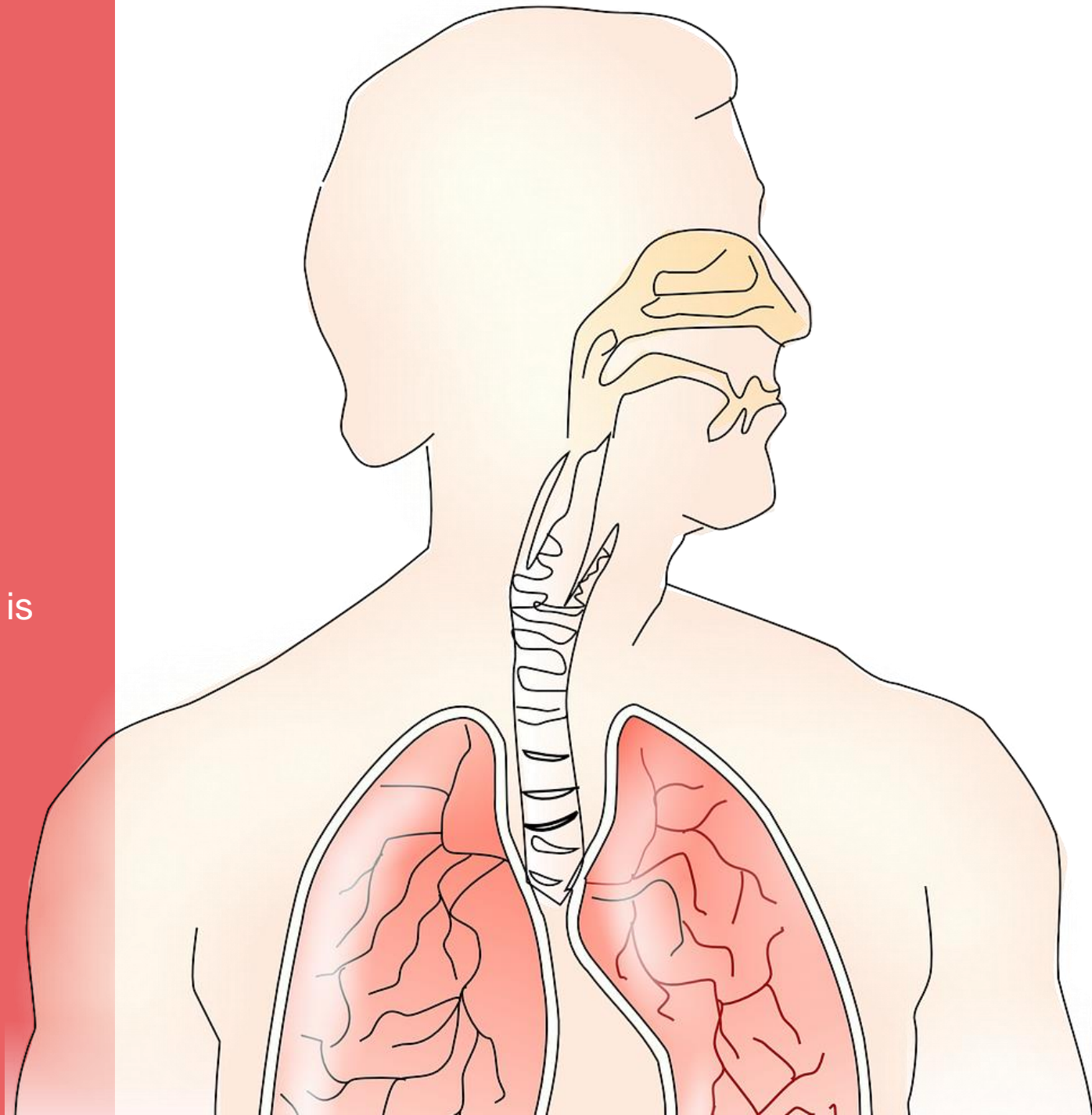
Wat zit er in rook? Fijn stof, ultra fijn stof, roet, koolmonoxide, verschillende vluchtige organische stoffen en PAKs (Polycyclische aromatische koolwaterstoffen).

Leidt tot: luchtwegaandoeningen, kanker, hart- en vaatziekten en dementie.

Houtrook als gevolg van stoken door consumenten is in NL verantwoordelijk voor:

- 23% uitstoot (gecondenseerde) fijnstof (in woonwijken tot wel 30-39%), meer dan verkeer
- 30% uitstoot benzeen
- 70% uitstoot PAK's

Ongezonde omgeving (o.a. als gevolg van ongezonde lucht) staat daarmee op 2de plek voor gezondheidsverlies, ziektelast en overlijden (na roken).

Duurzaamheid

Laagwaardige toepassing van hout als grondstof

R-Ladder van circulariteit

Inefficiënte manier van verwarmen. Bij een open haard verdwijnt ongeveer 90 procent van de warmte door de schoorsteen, bij een houtkachel 20 tot 40 procent.

Overlast groeit

1 op de 3 Nederlanders ervaart 'last'

Oftewel: effecten op gezondheid, stankoverlast of het niet kunnen ventileren van de woning

De groep gehinderden is groter dan de groep stokers.

40% van Nederlanders vindt dat de overheid met regels moet komen

2/3 houtstokers zou bereid zijn maatregelen te nemen om overlast te beperken
40% is bereid minder of niet te stoken

Bron: Motivaction, 2019

Stookvoorschriften

Onder invloed van beter stookgedrag kunnen emissies enigszins worden beperkt. Onderzoeken laten echter wisselende uitkomsten zien.

Stookvoorschriften kunnen ook leiden tot averechts effect (mensen denken het 'goed' te doen).

Toch leiden stookvoorschriften ook tot breder bewustzijn over gevolgen houtstook, dat is ook belangrijk.

Filters

Emissiereducerende technieken kunnen helpen bij verminderen uitstoot, maar wel enkele kanttekeningen.

Elektrostatische filters en katalysatoren.

Alleen mogelijk bij metalen afgaskanaal (dus niet bij open haard).

Niet álle stoffen worden gereduceerd. Geen condenseerbaar fijnstof en niet alles PAK's.

Helpen alleen bij bewezen goed filter, dat regelmatig wordt schoon gemaakt (wekelijks/dagelijks bij katalysatoren).

Onze mening: stoken van hout is niet duurzaam, wél ongezond

Dit willen we echt niet	Structureel stoken: hout als hoofdbron voor verwarming van de woning (o.a. pelletkachel)
	Intensief stoken: meer dan 20 dagen per jaar
	Fout stoken: stoken van nat, vies of behandeld hout of andere materialen dan hout, stoken onder slechte weersomstandigheden, onvolledige verbranding
	Stoken in dichtbevolkt gebied
Dit ontmoedigen we	Recreatief stoken: af en toe open haard, inzet/vrijstaande kachel of tuinhaard
Dit is belangrijk voor wie tóch wil stoken	Stook alleen bij hoge uitzondering.
	Gebruik een moderne kachel met een (bewezen) goed filter of katalysator. Zorg voor een goede installatie van de kachel, een veilige rookgasafvoer en regelmatig onderhoud (door erkend installateur).
	Stook alleen op een 'goede' manier en op dagen dat het qua luchtkwaliteit relatief verantwoord kan zijn.
	Houd rekening met burens en omgeving en stook niet als er overlast wordt ervaren.

Maatregelen

Overheid zet tot nu toe vooral in op voorlichting. Een enkeling neemt maatregelen, zoals sloopsubsidie.

- Gezondheid veel meer centraal.
- Werk landelijk aan visie op uitfasering gebruik kachels en haarden.
- Overlast in kaart brengen door gemeenten.
- Opstellen beoordelingskader en uitwerken handhavingsmogelijkheden.
- Pilots houtstookvrije buurten (bestaande bouw)
- Kachelvrij bouwen in nieuwbouw
- Omgevingsplan als instrument, opnemen regels voor gebruik van kachels/haard.

Amersfoort Ik maak het uit Later bekij... Delen

Ik maak het uit. Zo doorgaan is gewoon ongezond.

Bekijken op YouTube Campagne gemeente Amersfoort

Gemeente Utrecht

Wonen en leven Zorg en onderwijs Werk en inkomen Ondernemen Bestuur en org

Home > Online loket > Producten

Minder uitstoot van houtstook, subsidie aanvragen

Wilt u uw open haard of rookkanaal weg doen? Of uw open haard of oude kachel vervangen door een schonere, moderne kachel? Hiervoor kunt u subsidie aanvragen.

Waar is de subsidie voor?

U krijgt de subsidie voor:

- Verwijderen van het rookkanaal van een kachel. Of zorgen dat het rookkanaal niet meer

Wat kunnen inwoners?

Stoker:

- Zo min mogelijk stoken
- Rekening houden met burens en weersomstandigheden
- Niet 'fout' stoken
- Stookwijzer en stookalarm

Niet—stokers / gedupeerden:

- Stel vast waar rook vandaan komt en ga in gesprek
- Overlast melden (gemeente, GGD, ODRU of via www.stookwijzer.nu)
- In gesprek met gemeente

Visie NMU

Downloaden via
[website NMU](#)

Jeannine van Bree
j.van.bree@nmu.nl
06-41525475

Houtstook
Visie NMU